

Απαραίτητη η ανθρωπιστική παιδεία για την αποφυγή του σχολικού εκφοβισμού (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/29sADCh>]

Κατ'αρχήν, πρέπει να επισημάνουμε την ομοφωνία των επιστημόνων σχετικά με προσεκτικά σχεδιασμένες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, οι οποίες είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν μέσα στο σχολείο, τόσο σε επίπεδο πρόληψης, όσο και αντιμετώπισης της θυματοποίησης, που να εξασφαλίζουν ότι κανένα παιδί δε θα πέσει θύμα εκφοβισμού[39]. Γίνεται παραδεκτό ότι στο σχολικό περιβάλλον χρειάζεται να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν πολιτικές, που να προωθούν την ανάπτυξη μιας θετικής σχολικής ατμόσφαιρας, την υποστήριξη και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, και την ενίσχυση των συναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών.

Η έμφαση πρέπει να δίδεται στη σημασία των σχέσεων φιλίας, την ανταλλαγή

καλών πρακτικών και την προώθηση συμμετοχικών προσεγγίσεων στη συνεργασία με τα παιδιά[40]. Η ενθάρρυνση μορφών διδασκαλίας και μάθησης, που προσανατολίζονται σε μια δημοκρατική παιδαγωγική και οι οποίες ενισχύουν τη συνεργασία και την ένταξη των αδύναμων μελών της τάξης, αποτελεί βασική συνιστώσα των απαιτούμενων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Η ανάπτυξη της αίσθησης συλλογικότητας, η παρέμβαση και παρεμπόδιση των διαδικασιών στιγματισμού από τους εκπαιδευτικούς, η θέσπιση κανόνων και ορίων ώστε να γνωρίζουν τα παιδιά ότι οι πράξεις εκφοβισμού δεν είναι αποδεκτές, περιγράφουν επίσης περιγραμματικά τις παραπάνω παρεμβάσεις.

Και ενώ όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις προτείνονται συστηματικά από τους περισσότερους καθ' ύλην αρμόδιους επιστήμονες, ταυτόχρονα υποβαθμίζεται ή αμφισβητείται η πρόταση της χριστιανικής παιδαγωγικής, η οποία συνδέει την αντιμετώπιση του προβλήματος του σχολικού εκφοβισμού με το είδος του σχολείου που οραματίζεται. Ενός σχολείου μη χρησιμοθηρικού, το οποίο υπερβαίνει τη λειτουργία του ως εκπαιδευτικού φορέα που αναπαράγει γραφειοκρατικό τρόπο, τις «απαραίτητες» γνώσεις για την προαγωγή των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και μετατρέπεται σε αποφασιστικό παράγοντα μόρφωσης και καλλιέργειας. Ενός σχολείου που δεν προάγει εκπαίδευση, αλλά παιδεία και στοχεύει στην προαγωγή της ηθικής καλλιέργειας και κριτικής σκέψης του ανθρώπου. Η παιδεία, κατά τη γνώμη των Πατέρων της Εκκλησίας δεν είναι πολυμάθεια, δεν είναι μετάδοση ξηρών και αποσπασματικών γνώσεων, όπως κάνουμε εμείς σήμερα, αλλά αφύπνιση έμπνευσης, ευλάβειας και μετάληψη αγιότητας. Ένα γέμισμα της ψυχής του παιδιού πρώτα απ' όλα με το Χριστό και με ότι συνιστά η διδασκαλία Του[41].

Αν λοιπόν, επιθυμούμε πραγματικά να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά φαινόμενα, όπως αυτό του σχολικού εκφοβισμού, πέραν της εφαρμογής των παραπάνω εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, οφείλουμε να επαναπροσδιορίσουμε το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών που παρακολουθούν οι μαθητές των σχολείων μας. Η παρουσία των μαθημάτων που προάγουν την λεγόμενη ανθρωπιστική παιδεία, πρέπει να αναβαθμιστεί και να υποστηρικτεί δεόντως. Και αν πυρήνας των μαθημάτων αυτού του είδους της αγωγής αποτελεί το μάθημα των Θρησκευτικών, το οποίο στοχεύει «στην καλλιέργεια του ήθους και της προσωπικότητας των μαθητών, στον σεβασμό και τη συνύπαρξη με την όποια ετερότητα και στην εμπέδωση της έμπρακτης αλληλεγγύης[42]», τότε η ενίσχυση αυτής της παιδείας κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την αποτροπή κάθε βίαιης και επιθετικής συμπεριφοράς των μαθητών.

[39] Τσιάκαλος Γ., «Σχολικός Εκφοβισμός (Παιδαγωγική Προσέγγιση)», *Επικίνδυνα Παιδιά ή Παιδιά σε Κίνδυνο; Πρωταγωνιστές και Θύματα της Νεανικής Εγκληματικότητας*, Αθήνα 2008, σσ. 132-137.

[40] Ασημόπουλος, Χ., Χατζηπέμου, Θ., Σουμάκη, Ε., Διαρεμέ, Σ., Γιαννακοπούλου, Δ. & Τσιάντης, Γ., «Το Φαινόμενο του Εκφοβισμού στο Δημοτικό Σχολείο: Απόψεις Μαθητών, Απόψεις Εκπαιδευτικών», *Παιδί και έφηβος - Ψυχική Υγεία και Ψυχοπαθολογία*, 10 (1), 2008, σσ. 97-100. Βλ. σχ. Beaudoin M. N. , *responding to the Culture of Bullying and Disrespect*, California 2009, σσ. 116-145.

[41] Μπαμπινιώτης Δ. Γ., *Γλώσσα και Παιδεία στους Τρεις Ιεράρχες*, Λευκωσία 2004, σσ. 21-24.

[42] Γιαγκάζογλου Σ., «Το Μάθημα των Θρησκευτικών στη Δημόσια Εκπαίδευση. Φυσιογνωμία, Σκοποί, Περιεχόμενο, Νέα Βιβλία, Διαθεματική Προσέγγιση, Ευρωπαϊκή Προοπτική, Θεολογία της Ετερότητας», <http://www.pi-schools.gr/lessons/religious/analekta/30.pdf>.